



CENTAR ZA ODGOJ, OBRAZOVANJE I REHABILITACIJU VIROVITICA

Ulica Nikole Tesle 4
33000 Virovitica

PRIPREMA ZA RADIONICU – DAN SIGURNIJEG INTERNETA 8.2.2022.

Naziv radionice: Moji podaci – moja stvar

Tema radionice: Zaštita podataka na internetu

Dobna skupina: 15-18 godina

- radionica je namijenjena učenicima 1., 2. i 3. razreda srednje škole (smjer pomoćni krojač/ica i pomoćni kartonažer/ka) Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Virovitica
- učenici se školuju po posebnom programu uz individualizirane postupke
- učenici iskazuju teškoće u jezično-govornom području, poremećaje iz spektra autizma te blage i umjerene intelektualne teškoće
- učenici iskazuju slabije razvijene socijalne i komunikacijske vještine u odnosu na vršnjake redovnog razvoja
- budući da se učenici Centra uključuju u niz socijalnih aktivnosti s vršnjacima (u stvarnom i virtualnom prostoru) važno je razvijati svijest o sigurnom i odgovornom ponašanju na internetu

Ciljevi radionice:

- upoznati učenike s terminom osobni podaci
- osvijestiti kod učenika načine zaštite osobnih podataka
- osvijestiti kod učenika važnost zaštite osobnih podataka

- osvijestiti kod učenika važnost primjerenog reagiranja u slučaju dijeljenja vlastitih ili tuđih osobnih podataka

Ishodi radionice:

- svojim riječima definirati termin osobni podaci
- opisati različite načine zaštite osobnih podataka
- objasniti važnost zaštite osobnih podataka
- navesti primjerene načine reagiranja u slučaju dijeljenja vlastitih ili tuđih osobnih podataka

Potrebni materijali:

- upitnik o navikama sigurnog korištenja interneta (Prilog 1)
- upitnik za evaluaciju učinka (prije/poslije) i upitnik za procesnu evaluaciju (Prilog 2)
- kartice za igru „Ukradi podatke“ (Prilog 3), pravila za igru „Ukradi podatke“ (Prilog 4), 2 hamer papira, pripremljen Kahoot kviz, kartice – osobni podaci (Prilog 5), kartice – kako štitim osobne podatke (Prilog 6), primjer snimke zaslona (Prilog 7), pijun i kockica za igranje društvene igre, nagrada za pobjednike društvene igre, laptop, projektor i platno, tableti, savjeti za sigurno korištenje interneta (Prilog 9)

Trajanje radionice: 2 školska sata (90 minuta)

Radionicu su osmislili i proveli:

- Petra Tudić, mag.soc.paed. – stručna suradnica socijalna pedagoginja
- Ivan Piljek, mag.prim.educ – nastavnik predmetne nastave

Razrada aktivnosti:

<p>Pripremne aktivnosti:</p> <p>Upitnik kojim se ispituju navike sigurnog korištenja interneta</p> <p>Upitnik – evaluacija</p>	<p>Učenicima se prije detaljnog osmišljavanja i provedbe radionice podijeli kratki upitnik kojim se ispituju navike sigurnog korištenja interneta* (Prilog 1). Na temelju informacija dobivenih u upitnicima osmišljava se sadržaj radionica.</p> <p>Učenicima se prije provedbe 1. aktivnosti podijeli kratki upitnik kojim će se ispitivati znanje o zaštiti osobnih podataka na internetu (Prilog 2).</p>
---	--

<p>učinka</p> <p>Zajedničko dogovaranje pravila grupe</p> <p>Trajanje: 5 minuta</p>	<p>Budući da su učenici srednje škole već sudjelovali u nizu radionica, voditelj i voditeljica samo podsjećaju na već dogovorena pravila ponašanja u grupi (Pristojno razgovaram; Povjerljivost; Iskren/a sam; Aktivno sudjelujem; Pitam sve što me zanima; Slušam druge; Kad nešto želim reći pričekam svoj red).</p> <p>* upitnik je prilagođena verzija upitnika „10 pitanja za testiranje sigurnosti vašeg djeteta na internetu“ Centra za sigurniji Internet</p>
<p>1. aktivnost: „Ukradi podatke“</p> <p>Trajanje: 15 minuta</p>	<p>Pravila igre:</p> <p>Učenike se podijeli u timove po troje i svakom od učenika se daje njegova uloga u igri. Postoje tri uloge: Agent 1 i Agent 2 te Lopov. Agentu 1 se objasni da on mora prenijeti tajnu poruku odnosno tajne podatke (Prilog 3) do svog kolege Agentu 2. Agent 2 sakrije se negdje u prostoru srednje škole. Lopov mora saznati što se nalazi na papiru odnosno koja je tajna poruka. Agent 1 i Lopov nalaze se u školskom dvorištu odakle Agent 1 kreće u potragu za Agentom 2. Kada Agent 1 pronađe svog para – Agentu 2, vraćaju se u školsko dvorište.</p> <p>Tajna poruka će biti ispisana na plastificiranom papiru i sadržavat će slijed od 3 simbola, primjerice sunce-mjesec-zvijezde (Prilog 3). Učenicima se objasni da papir na kojem je tajna poruka ne smije biti izgužvan, poderan i sl. kada ga predaju Agentu 2.</p> <p>Igra traje 3 minute. Završava istekom vremena ili ranije ako Agent 1 prenese poruku Agentu 2 bez da Lopov sazna sadržaj tajne poruke.</p> <p>Pravila igre (Prilog 4) će također biti prikazana na papiru za učenike koji imaju teže teškoće kako bi se način igranja lakše objasnio.</p> <p>Učenike se podsjeti na pravila ponašanja u grupi s posebnim naglaskom da udaranje, guranje i korištenje uvredljivih i vulgarnih izraza nije dozvoljeno.</p> <p>Diskusija nakon igre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jeste li uspjeli prenijeti poruku bez da je Lopov vidi? Na koji način ste prenijeli poruku? Kako ste zaštitili tajni sadržaj poruke? - Jeste li uspjeli saznati sadržaj tajne poruke? Kako? - Kako ste se osjećali kad vas je netko pratio? Jeste li ga pokušali zaustaviti? Kako? - Kako ste se osjećali jer ste vi morali pratiti nekog? - Kako biste se osjećali da vas netko prati u stvarnom životu (kad ste u školi, kada doma ručate, kada idete u WC)?
<p>2. aktivnost: Što su osobni podaci? To trebaju znati đaci!</p>	<p>Učenike se upita znaju li što su to osobni podaci. Objašnjava im se kako su osobni podaci sve one stvari koje opisuju nas kao osobu. Naglašava se kako su neki osobni podaci važniji od drugih te da trebamo biti oprezni s kime dijelimo vlastite i tuđe osobne podatke.</p>

<p>Trajanje: 20 minuta</p>	<p>Učenike se tada podijeli u parove i svakom se paru da jedan tablet. Učenicima se daje uputa da će u parovima igrati Kahoot kviz. Pitanja u kvizu odnosit će se na to koje osobne podatke ne treba dijeliti s drugima (npr. ime i prezime – najdraža boja) te s kojim osobama možemo i trebamo dijeliti osobne podatke, a s kojima ne (npr. učitelj – nepoznata osoba).</p> <p>Nakon odigranog kviza učenici će odgovore s kojima su se susreli u Kahoot kvizu dobiti ispisana na karticama (Prilog 5). Kartice će se prokomentirati i lijepiti na unaprijed pripremljeni plakat. Učenici će lijepiti kartice u stupce prema kategorijama (važni osobni podaci koje ne bih trebao dijeliti ≠ osobni podaci koje smijem dijeliti; s kime smijem dijeliti osobne podatke ≠ s kime ne smijem dijeliti osobne podatke).</p>
<p>3. aktivnost: Daj pošalji screen</p> <p>Trajanje: 20 minuta</p>	<p>Učenike se podijeli u 2 grupe. Svakoj grupi se daje snimka zaslona odnosno primjer poruka koja prikazuje rizičnu situaciju iz svakodnevnog života učenika (izmišljeni primjer temeljen na stvarnim iskustvima s kojima su se u radu s učenicima susreli stručna suradnica i nastavnik - Prilog 6). Učenicima se daje uputa da najprije prouče poruke i porazgovaraju o tome što misle da se dogodilo. Voditelj i voditeljica će pratiti svaku grupu i postavljati dodatna pitanja u slučaju da dio učenika ima problema sa shvaćanjem priče.</p> <p>Nakon što učenici prokomentiraju vlastite primjere voditelj i voditeljica daju uputu da učenici pokušaju smisliti što bi napravili u toj situaciji. U slučaju teškoća u osmišljavanju potencijalnih rješenja, voditelji će učenicima dati kartice s potencijalnim (primjerenim i neprimjerenim) načinima rješavanja situacije (Prilog 7).</p> <p>Kada učenici prokomentiraju potencijalna rješenja situacije unutar grupe, izabrat će jednog predstavnika koji će pojasniti situacija i rješenja njegove/njene grupe prezentirati ostatku razreda.</p>
<p>4. aktivnost: Društvena igra – Sigurni na internetu</p> <p>Trajanje: 25 minuta</p>	<p>Učenike se podijeli u timove po troje. Učenici dogovaraju ime tima, pišu ime na karticu koju su dobili i stavljaju karticu na podložak (pijun). Učenicima se objasni kako će igrati društvenu igru*. Igra je unaprijed pripremljena na hamer papiru. Cilj igre je točno odgovarati na pitanja, crtati određene pojmove i davati savjete o sigurnom korištenju interneta. Za svako točno odgovoreno pitanje ili točno naslikan pojam učenici pomiču pijun za broj dobiven bacanjem kockice. Tim koji prvi dođe do cilja pobjeđuje u igri i dobiva nagradu.</p> <p>* društvena igra prilagođena je verzija društvene igre „Sigurni na internetu“ Centra za sigurniji Internet. Pitanja su pojednostavljena na način da je za određena pojmove korištena jednostavnija terminologija. Za određena pitanja smanjen je broj ponuđenih odgovora.</p>

**Završne
aktivnosti:**

Upitnik -
evaluacija
učinka i
procesna
evaluacija

Trajanje: 5
minuta

Učenicima se podijeli kratki upitnik od dva dijela (Prilog 2). Prvi dio odnosi se na procesnu evaluaciju. Drugi dio upitnika odnosi se na provjeru znanja o zaštiti podataka na internetu (isti upitnik kao i na početku) kako bi se provjerila razina znanja prije i nakon provedene radionice.

Učenicima su nakon radionice podijeljeni savjeti za sigurno korištenje interneta Centra za sigurniji Internet (Prilog 8).



**CENTAR ZA ODGOJ, OBRAZOVANJE
I REHABILITACIJU VIROVITICA**

Ulica Nikole Tesle 4
33000 Virovitica

PRILOZI ZA RADIONICU – DAN SIGURNIJEG INTERNETA 2022.

MOJI PODACI – MOJA STVAR

Popis priloga:

Prilog 1 – Upitnik o navikama sigurnog korištenja interneta

Prilog 2 – Upitnik za evaluaciju učinka (prije/poslije) i upitnik za procesnu evaluaciju

Prilog 3 – Kartice za igru „Ukradi podatke“

Prilog 4 – Pravila za igru „Ukradi podatke“

Prilog 5 – Kartice – Osobni podaci

Prilog 6 – Slika zaslona

Prilog 7 – Kartice – reagiranje u slučaju dijeljenja mojih ili tuđih osobnih podataka

Prilog 8 – Savjeti za sigurno korištenje interneta

Prilog 1: Upitnik o navikama sigurnog korištenja interneta

1. KOJE DRUŠTVENE MREŽE KORISTIŠ?

- a. FACEBOOK e) WHATSAPP
- b. VIBER f) DRUGO _____
- c. DRUGO
- d. INSTAGRAM

2. JESI LI POSTAVIO/LA SVOJE PUNO IME I PREZIME NA SVE DRUŠTVENE MREŽE KOJE KORISTIŠ (FACEBOOK, INSTAGRAM, SNAPCHAT, TIKTOK)?

- a. DA
- b. NE

3. JESI LI OBJAVIO/LA SVOJE ILI TUĐE PODATKE BEZ DOPUŠTENJA TE OSOBE? (IME, PREZIME, ADRESU, ŠKOLU U KOJU IDE, FOTOGRAFIJE)

- a. DA
- b. NE

4. JESI LI OBJAVIO/LA SLIKU SEBE, PRIJATELJA ILI OBITELJI BEZ ZNANJA RODITELJA?

- a. DA
- b. NE

5. JE LI TI RODITELJ PRIJATELJ NA DRUŠTVENIM MREŽAMA?

- a. DA
- b. NE

6. MOGU LI RODITELJI VIDJETI SVE TVOJE OBJAVE?

- a. DA
- b. NE

7. JESI LI ISPUNIO/LA ONLINE UPITNIK, OBRAZAC ILI PROFILNU STRANICU BEZ ZNANJA RODITELJA?

a. DA

b. NE

8. JESI LI IKAD KUPOVAO/LA NA INTERNETU BEZ DOZVOLE RODITELJA?

a. DA

b. NE

c. NIKAD NISAM KUPOVAO PREKO INTERNETA

9. JESI LI PODIJELIO/LA SVOJU LOZINKU S PRIJATELJIMA, CUROM/DEČKOM?

a. DA

b. NE

10. JESI LI IKAD TRAŽIO/LA PRIJATELJA ILI CURU/DEČKA NJIHOVU LOZINKU?

a. DA

b. NE

11. JESI LI IKAD PREUZEO/LA PROGRAM, APLIKACIJU ILI IGRU BEZ ZNANJA RODITELJA?

a. DA

b. NE

12. JESI LI OTVARAO/LA E-MAIL OD OSOBA KOJE NE POZNAJEŠ?

a. DA

b. NE

c. NE KORISTIM E-MAIL

13. JESI LI OTVARAO/LA I ODGOVARAO/LA NA PORUKE NA DRUŠTVENIM MREŽAMA KOJE TI JE POSLAO NETKO KOGA NE POZNAJEŠ?

a. DA

b. NE

14. JESI LI SE S DOGOVORIO/LA ZA SUSRET S OSOBOM KOJU POZNAJEŠ SAMO PUTEM INTERNETA?

a. DA

b. NE

15. JESI LI IKAD SUDJELOVAO/LA U RAZGOVORU ONLINE GDJE SE KORISTIO VULGARAN I SEKSUALNO EKSPLICITAN RAZGOVOR, SLIKE, VIDEO ILI GIFOVI?

a. DA

b. NE

Prilog 2: Upitnik za evaluaciju učinka i procesnu evaluaciju

MOLIM TE DA ODGOVORIŠ NA SVA PITANJA, AKO NEKE ODGOVORE NE ZNAŠ, OZNAČI ONAJ ODOGOVOR ZA KOJI MISLIŠ DA JE TOČAN 😊

1. ZNAŠ LI ŠTO SU TO OSOBNİ PODACI?
 - a. STVARI KOJE OPISUJU MENE KAO OSOBU
 - b. NOVAC KOJI POSJEDUJEM
 - c. ODJEĆA KOJU NOSIM

2. ŠTO NIJE OSOBNİ PODATAK?
 - a. IME I PREZIME
 - b. RAZRED U KOJI IDEM
 - c. BOJA ZIDOVA U MOJOJ SOBI

3. OZNAČI PRIMJEREN NAČIN ZAŠTITE OSOBNİH PODATAKA?
 - a. GOVORIM SVIMA SVOJE IME, PREZIME I DRUGE PODATKE
 - b. AKO MI NETKO POŠALJE SVOJU SLIKU TO ŠALJEM SVIM SVOJIM PRIJATELJIMA
 - c. SVOJE PODATKE GOVORIM SAMO ONIM LJUDIMA KOJE POZNAJEM I KOJIMA VJERUJEM

4. OZNAČI KOJE SE LOŠE STVARI MOGU DOGODITI AKO PODIJELIŠ SVOJE ILI TUĐE OSOBNİE PODATKE? (2 TOČNA ODOGOVORA)
 - a. IZGUBIM POVJERENJE PRIJATELJA
 - b. NETKO OBJAVI NEŠTO SRAMOTNO O MENI
 - c. NIŠTA LOŠE SE NE MOŽE DOGODITI

5. KOME SE TREBAM OBRATITI AKO PRIJATELJ ŠALJE DRUGIMA MOJU PRIVATNU FOTOGRAFIJU BEZ MOJE DOZVOLE? (2 TOČNA ODOGOVORA):

- a. RODITELJU
- b. VOZAČU AUTOBUSA
- c. RAZREDNIKU

6. NA FACEBOOKU TREBAM PRIHVATITI ZAHTJEVE ZA PRIJATELJSTVO OD LJUDI KOJE NE POZNAJEM?

- a. DA
- b. NE

7. NA INSTAGRAMU I TIK TOKU TREBAM PRIHVATITI ZAHTJEV ZA PRAĆENJEM OD LJUDI KOJE NE POZNAJEM?

- a. DA
- b. NE

MOLIMO TE DA NAM KAŽEŠ ŠTO MISLIŠ O OVOJ RADIONICI 😊

OZNAČI SVOJE ODGOVORE KORISTEĆI OCJENE KAO U ŠKOLI: OD 1 (LOŠE, NIJE MI SE SVIDJELO) DO 5 (ODLIČNO, JAKO MI SE SVIDJELO).

KOLIKO TI JE RADIONICA BILA ZANIMLJIVA?

1 - 2 - 3 - 4 - 5

KOLIKO TI JE RADIONICA BILA KORISNA? (JESI LI NAUČIO NEŠTO NOVO)

1 - 2 - 3 - 4 - 5

KOLIKO SI ZADOVOLJAN RADOM VODITELJA – NASTAVNIK IVAN?

1 - 2 - 3 - 4 - 5

KOLIKO SI ZADOVOLJAN RADOM VODITELJICE – SOCIJALNA PEDAGOGINJA PETRA?

1 - 2 - 3 - 4 - 5

KAKO SI SE OSJEĆAO NA RADIONICAMA?

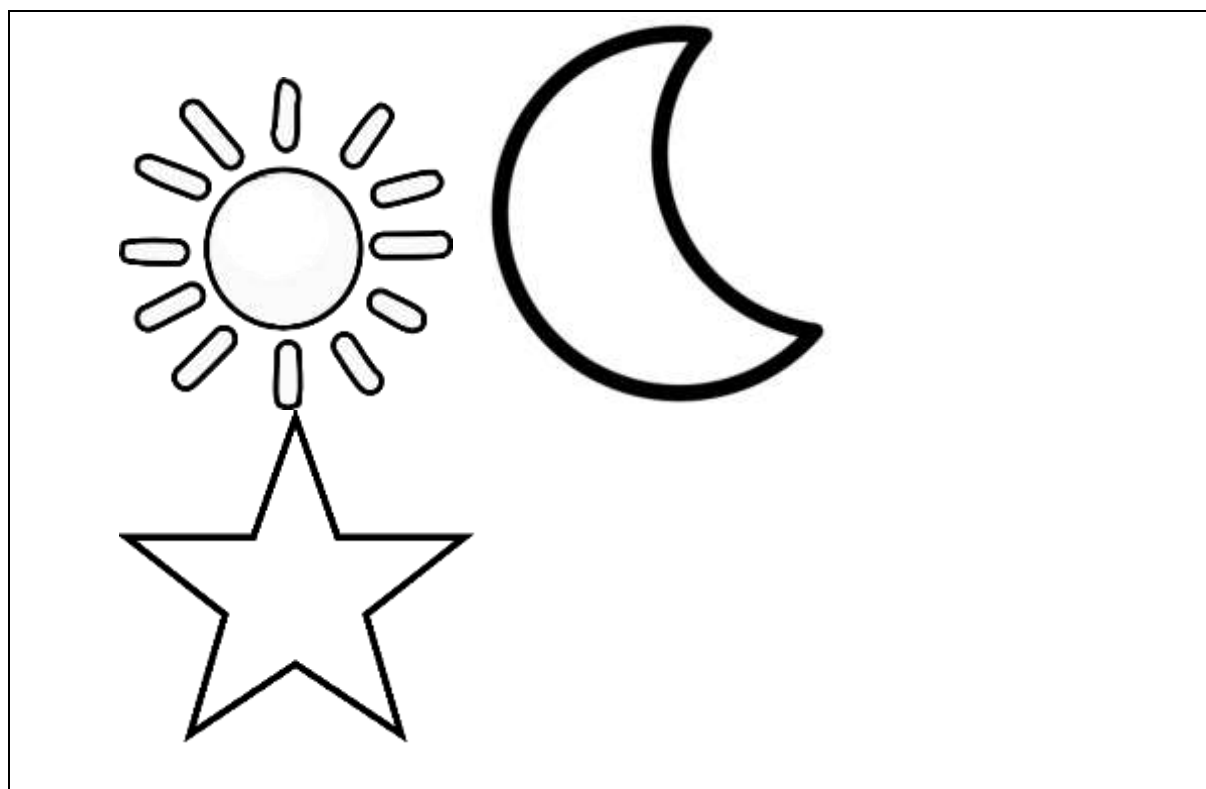
1 - 2 - 3 - 4 - 5

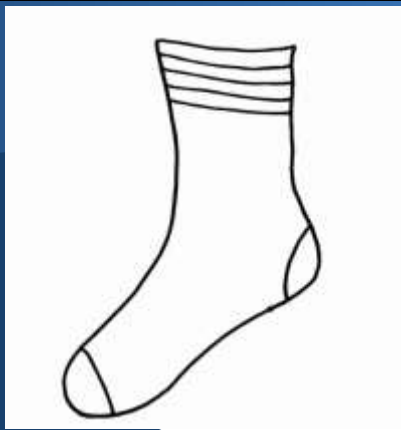
ŠTO TI SE NAJVIŠE SVIDJELO NA RADIONICI?

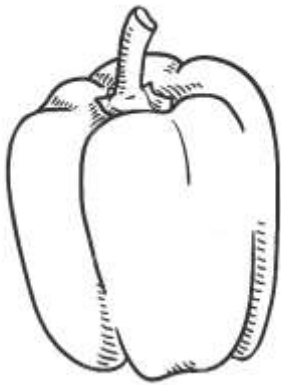
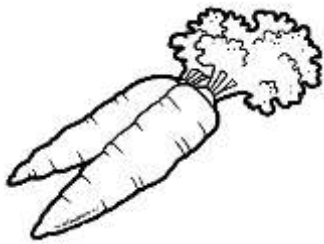
ŠTO TI SE NAJMANJE SVIDJELO NA RADIONICI?

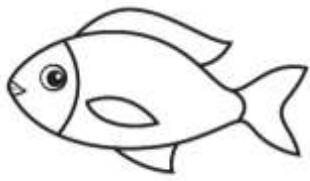
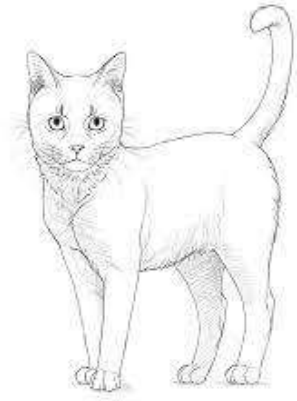
ŽELIŠ LI JOŠ NEŠTO NAPISATI VEZANO UZ RADIONICU?

Prilog 3: Kartice za igru „Ukradi podatke“









Prilog 4: Pravila za igru „Ukradi podatke“

1. ULOGE U IGRI: AGENT 1, AGENT 2 I LOPOV
2. AGENT 1 MORA PRENIJETI TAJNU PORUKU AGENTU 2
3. AGENT 2 SE SAKRIO NEGDJE U PROSTORU SREDNJE ŠKOLE
4. LOPOV MORA SAZNATI ŠTO SE NALAZI NA TAJNOJ PORUCI
5. PAPIR S TAJNOM PORUKOM NE SMIJE BITI IZGUŽVAN ILI PODERAN
6. IGRA TRAJE 3 MINUTE
7. DOZVOLJENO: TRČANJE, SKRIVANJE, RAZGOVOR

NIJE DOZVOLJENO: PSOVANJE, VRIJEĐANJE, UDARANJE, GURANJE

IME I PREZIME	ADRESA STANOVANJA
IME ŠKOLE	ADRESA ŠKOLE
IMENA RODITELJA	BROJ KARTICE
OIB	E-MAIL ADRESA
BROJ TELEFONA	LOZINKE
NAJDRAŽA BOJA	VELIČINA CIPELA
NAJDRAŽI PREDMET U ŠKOLI	IME KUĆNOG LJUBIMCA
HOROSKOPSKI ZNAK	VISINA I TEŽINA

**IME NAJDRAŽEG
SPORTAŠA**

**NAJDRAŽA VRSTA
SLADOLEDA**

UČITELJICA

RODITELJ

PSIHOLOG

PEDAGOG

DOKTORICA

POLICAJKA

PRIJATELJI

**PRODAVAČ U
TRGOVINI**

STRANAC NA ULICI

**OSOBA S KOJOM SE
DOPISUJEM, A NE
POZNAJEM JE**

POŠALJEM SVOJU SLIKU	POŠALJEM TUĐU SLIKU
POŠALJEM SLIKU KOJU SAM PREUZEO S INTERNETA	NE POŠALJEM SLIKU
IZVRIJEĐAM OSOBU	ZAPRIJETIM OSOBI
KAŽEM RODITELJIMA ŠTO SE DOGODILO	KAŽEM NASTAVNICIMA ŠTO SE DOGODILO
PRIJAVIM POLICIJI	KAŽEM PEDAGOGINJI ŠTO SE DOGODILO
IGNORIRAM PORUKU	BLOKIRAM POŠILJATELJA

PRIJAVIM PROFIL

**NASTAVIM SE
DOPISIVATI S
OSOBOM**

**PITAM OSOBU KAKO
SE ZOVE**

**PORUKE POKAŽEM
PRIJATELJU**

**TRAŽIM SAVJET
PRIJATELJICE**

**TRAŽIM SAVJET
BRATA ILI SESTRE**





johndoe
Active Now



Hej!

Vidio sam te sinoć u gradu s
prijateljicama

Baš si bila zgodna :) Htio bi te
malo bolje upoznat



Pošalješ mi svoju sliku?

Seen



Message...



5 savjeta za sigurno korištenje interneta

Čuvaj svoje osobne podatke - ime, prezime, adresu, broj mobitela, školu! Razmisli prije nego objaviš podatke o sebi je li nužno da ih drugi znaju!

Pažljivo bira prijatelje na internetu i čuvaj svoje lozinke! Nemoj dijeliti lozinku s drugima i štiti svoju privatnost.

Nemoj slati svoje fotografije ili video nepoznatim osobama na internetu! Svaka fotografija ili video jednom učitana na internet, ostaje zauvijek.

Razmisli prije preuzimanja aplikacija, programa ili datoteka putem interneta. Dvaput razmisli prije nego preuzmeš bilo kakav sadržaj s interneta.

Obrati se odrasloj osobi kojoj vjeruješ ako te netko vrijeđa na internetu.

**POŠTUJ DRUGE
NA INTERNETU!**

Ukoliko imaš pitanja
možeš nas besplatno i
anonimno nazvati na
0800 606 606
#recinama

PRONADI NAS!
www.csi.hr



